

Hvor begynder man DAGEN EFTER

Jin Sato er borgmester for en by, der ikke findes mere. For 18 måneder siden kom havet og slugte Minamisanriku. Men Jin Sato er fuld af optimisme efter katastrofen, der aldrig vil blive glemt.

Af Lars Henrik Aagaard
//lha@berlingske.dk

MINAMISANRIKU. Det er sjældent, man føler sig foranlediget til at stille en borgmester følgende spørgsmål:

Undskyld mig, men har din by egentlig en fremtid?

Men i denne situation synes det at være det oplagte spørgsmål at stille Jin Sato, borgmester i fiskerbyen Minamisanriku på nordøstkysten af den japanske hovedø Honshu.

Hans svar er på mange måder bemærkelsesværdigt, for det lyder, uden tøven:

»Helt bestemt.«

Vi sidder i hans kontor på anden sal i hans splinternye rådhus, der står på en høj bakke et par kilometer fra byens gamle centrum – et bycenter, der tidligere summede af glade handlende, fiskeriarbejdere og skolebørn; af supermarkeder, små hoteller, skoler, fiskeindustri og et hospital.

For halvandet år siden kom havet og slugte op mod 90 procent af Minamisanriku.

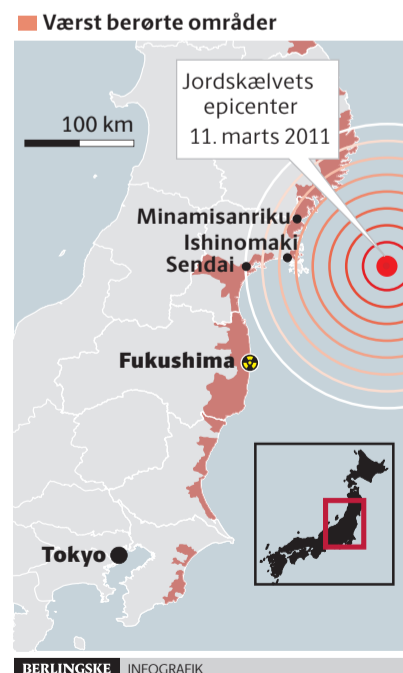
Uden problemer kravlede havet over havnens 5,5 meter høje tsunamiværn og rullede som et ustoppeligt og altfortærende monster gennem byen, indtil det driftrige samfund var forvandlet til en blanding af ruinhob, mudderpøl og gravplads.

Berlingske besøgte Minamisanriku fire dage efter naturkatastrofen i fjor. I en stor artikel dagen efter berettede vi om mødet med denne forgård til Helvede. Vi skrev bl.a.:

»På toppen af en tilmudret og to etager høj boligblok står en bil, som om nogen havde parkeret den der. En større fiskeskutter ligger med bunden i vejret op mod en skolebygning, og nede mod havnen rejser et par større bygninger sig i slam- og ruinlandskabet. Det lyder ofte som en kliché, når man siger, at et landskab, der er ramt af katastrofe, ligner Hiroshima efter a-bomben. Men her – i dét der engang var Minamisanriku – er sammenligningen på sin plads.

B serie 'Efter tsunamien

Berlingskes Lars Henrik Aagaard er rejst tilbage til de områder af Japan, der blev særlig hårdt ramt af tsunamien for 18 måneder siden. Følg hans beretninger fra et forandret land fra i dag og i den kommende uge.

Minamisanrikus borgmester, Jin Sato, overlevede med nød og næppe selv den op til 15 meter høje tsunami for halvandet år siden. Foto: Lars Henrik Aagaard

Ikke bare fordi vi er i Japan – eller fordi en truende atomsky lurer fra Fukushima-kraftværket 150 km længere mod syd. Men fordi fantasien ikke rækker længere end til en så total destruktion som denne.«

UMIDDELBART FØR kæmpeskælvet slog til – kl. 14.46 fredag den 11. marts i fjor – deltog borgmester Sato i et hastende indkaldt møde i byens katastrofeoplysningscenter, der lå ca. 500 meter fra havnen. To dage forinden var det halve Honshu nemlig blevet gennemrystet af et kraftigt jordskælv, der i dag ses som et forskælv til det gigantiske jordske chok, der nu betegnes som det største i hele Japans historie.

Det var på den baggrund, at borgmesteren havde indkaldt til mødet. Der var grund til at genopfriske evakueringsplaner og lignende, for det kraftige skælv den 9. marts havde mindet lokalsamfundet om, at naturen er en evig trussel. Det havde tilmed udløst en mindre tsunami, som man med tilfredshed havde konstateret, at byens værn mod havet klarede uden problemer.

»Og så, midt under mødet, kom det helt store skælv,« fortæller den 60-årige borgmester.

»Men selv om det var kraftigt, frygtede vi ikke en ødelæggende tsunami på grund af vores høje tsunamiværn. En halv times tid efter skælvet råbte en ansat, at der var en tsunami på vej, men det fik os bare til at søge op på taget af den to etager høje bygning for at iagttage bølgen i, hvad vi troede, var sikker afstand.«

Jin Sato ønsker ikke at gå i alt for mange detaljer med den efterfølgende historie. Men fra taget fulgte han selv og ca. 30 andre kommunalt ansatte måbende det enorme bølgetogs frembrusen, indtil det overmandede hele den bygning, de stod på. Ca. 20 af dem blev skyllet bort, men Sato og ti af hans